

معاونت آموزشی
دانشگاه علوم پزشکی البرز

شیوه نامه برگزاری آزمون‌های آنلайн
منطبق با دستور العمل اجرایی وزارت بهداشت، درمان و
آموزش پزشکی

در راستای یکسان سازی سیاست های برگزاری آزمون های برخط در مجموعه دانشگاه های علوم پزشکی کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی طی شیوه نامه ای، قوانین حاکم بر برگزاری آزمون های نیمسال ۹۹۲ را ابلاغ و موارد را به طور شفاف بیان نموده است. با توجه به تاکید وزارت متبع مبنی بر ضرورت اجرای یکسان و یکپارچه سازی مبنای مقایسه آزمون ها در کل مجموعه های تابعه، شیوه نامه برگزاری آزمون های برخط نیمسال ۹۹۲ دانشگاه علوم پزشکی البرز منطبق با مفاد مندرج در شیوه نامه ابلاغی، ویرایش و جهت اجرا به کلیه دانشکده ها و مراکز آموزشی-درمانی ارسال می شود.

با توجه به حساسیت بالای شیوه برگزاری و کیفیت اجرای آزمون، مسؤولیت برگزاری، اجرا، نظارت و ارزشیابی نهایی آزمون به کارگروه‌های تخصصی واگذار شده که زیر نظر معاونت آموزشی دانشگاه انجام کار را به عهده می‌گیرند.

کارگروه‌های تخصصی

- کارگروه تخصصی مسؤول برگزاری، اجرا و نظارت بر آزمون‌ها
- کارگروه تخصصی مسؤول پشتیبانی فنی برگزاری آزمون‌ها
- کارگروه تخصصی مسؤول ارزشیابی آزمون‌ها
- کارگروه تخصصی مسؤول رسیدگی به تخلفات و اعتراضات دانشجویی

همراهی و هماهنگی میان کارگروه‌های تخصصی فوق نقش بسیار مهمی در برگزاری و اجرای صحیح آزمون‌ها داشته و میزان مشکلات احتمالی را می‌تواند کاهش دهد.

کارگروه تخصصی مسؤول برگزاری، اجرا و نظارت بر آزمون‌ها

اعضاء این مجموعه پیش از برگزاری آزمون مسؤولیت انجام هماهنگی‌های لازم با کارگروه پشتیبانی فنی، برنامه ریزی دقیق آزمون‌ها و اعلام آن به معاونت آموزشی دانشگاه، معرفی کارشناس مسؤول معتمد برگزاری آزمون را به عهده دارد. تحويل و بارگزاری به موقع سوالات و حفظ امنیت لازم در کنار مسؤولیت برگزاری آزمون‌ها و نظارت بر حسن اجرای آن، تعریف کد کاربری اختصاصی برای ورود به سامانه، پایش نحوه برگزاری آزمون به لحاظ فنی و ورود دانشجویان به سامانه، آموزش و توانمندسازی کارشناسان آموزش دانشکده‌ها، استیضاد و دانشجویان جهت کار با سامانه فرادید و پاسخگویی به مشکلات سامانه آزمون مجازی (فرادید) در هر دانشکده، از مسؤولیت‌های اصلی این کارگروه تخصصی می‌باشد.

اعضاء کارگروه:

- مدیر امور آموزش دانشگاه
- معاون آموزشی هر دانشکده
- کارشناس (کارشناسان) مسؤول آموزش دانشکده
- کارشناس مسؤول آزمون دانشکده
- نماینده حراست دانشگاه

کار گروه تخصصی مسؤول پشتیبانی فنی برگزاری آزمون ها

اعضاء این مجموعه در مراحل پیش از آزمون، در حین اجرای آزمون و پس از آزمون مسؤولیت پشتیبانی فنی

سامانه را به عهده دارند که شامل موارد زیر می باشد:

- نگهداری سرور
- بروزرسانی نرم افزار آزمون
- مدیریت پهنای باند سرور
- بررسی موافع و مشکلات سخت افزاری و نرم افزاری در جهت رفع آنها
- پاسخگویی به مشکلات فنی دانشجویان و مسؤولین آزمون دانشکده ها تا زمان ورود به نرم افزار

اعضاء کار گروه:

- مدیر فناوری اطلاعات دانشگاه
- کارشناس مسؤول فناوری اطلاعات معاونت آموزشی دانشگاه
- کارشناس مسؤول فناوری اطلاعات دانشکده

کار گروه تخصصی مسؤول ارزشیابی آزمون ها

اعضاء این کار گروه تخصصی مسؤولیت پایش کیفیت سوالات آزمون مطابق با استانداردهای آزمون های آنلاین

را به عهده دارند. استانداردهای مذکور با توجه به سیاست های آموزشی هر دانشگاه در شیوه نامه برگزاری آزمون های آنلاین آماده است.

اعضاء کار گروه:

- مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه
- مدیر امور آموزش دانشگاه
- مسؤول کمیته ارزشیابی مرکز مطالعات دانشگاه
- مسؤول دفتر توسعه آموزش هر دانشکده

کار گروه تخصصی مسؤول رسیدگی به تخلفات و اعتراضات دانشجویی

با توجه به چالش و محدودیت های مربوط به امنیت آزمون های آنلاین اعم از احتمال تقلب و تخلف، عدم امکان

احراز هویت آزمون دهنده، امکان انتشار سوالات در فضای مجازی، اعتراض های دانشجویان پس از برگزاری آزمون و

بسیاری موارد دیگر، لازم است کار گروهی تخصصی مسؤولیت رسیدگی به موارد احتمالی را به طور جدی بعهده گرفته و سیاست‌های واحدی برای موارد فوق از پیش در نظر گرفته شود. اعضاء این مجموعه می‌بایست در برخورد با موارد تقلب، تخلف و اعتراض‌های دانشجویی از پیش سیاست‌های واحدی اتخاذ و به دانشجویان اطلاع رسانی نمایند.

اعضاء کار گروه:

- مدیر امور آموزش دانشگاه
- مسؤول کمیته ارزشیابی مرکز توسعه مطالعات دانشگاه
- مدیر کمیته انضباطی دانشجویان
- معاون آموزشی دانشکده
- کارشناس مسؤول آزمون دانشکده
- کارشناس مسؤول فناوری اطلاعات دانشکده

مرکز پاسخ گویی تلفنی (Call Center):

با هدف برطرف سازی مشکلات احتمالی مرتبط با کار با سامانه فرادید، هر دانشکده موظف است نسبت به راه اندازی مرکز پاسخ گویی تلفنی متشكل از کارشناس آموزش، کارشناس مسؤول آزمون و کارشناس مسؤول IT آن دانشکده اقدام نماید. تلفن‌های مرکز پاسخ گویی پیش از برگزاری آزمون می‌بایست اعلام و در اختیار دانشجویان قرار گیرد. در مرحله اول، مرکز پاسخ گویی تلفنی هر دانشکده، پاسخ گوی مشکلات دانشجویان خواهد بود و مرحله بعد، در صورت نیاز، مرکز پشتیبانی فنی دانشگاه آمادگی لازم برای پاسخ گویی به Call center دانشکده‌ها را خواهد داشت.

کلیات نحوه برگزاری آزمون:

سوالات چندگزینه‌ای:

- آزمون‌های آنلاین دانشگاه علوم پزشکی البرز در سامانه تخصصی "فرادید رایان افزار" برگزار می‌گردد.
- زمان کلی آزمون پیش از شروع یا در هنگام شروع آن به دانشجویان اطلاع داده می‌شود.
- تصحیح پاسخ سوالات چندگزینه‌ای بدون اعمال نمره منفی می‌باشد.
- زمان پاسخ گویی به سوالات چندگزینه‌ای ۵۰ ثانیه در نظر گرفته می‌شود.
- طراحی زمان نهایی آزمون‌های چندگزینه‌ای بر اساس فرمول "تعداد سوالات × ۵۰ ثانیه" محاسبه می‌گردد.

- حداکثر زمان مشاهده سوال در صفحه ۱۰۰ ثانیه است به این معنی که در صورت توقف بیش از این مقدار، صفحه سوال به صورت خودکار به سوال بعد منتقل می‌گردد.

توضیحات تکمیلی:

دانشجویان باید توجه داشته باشند اگر چه مدت توقف سوال در صفحه نمایش حداکثر ۱۰۰ ثانیه می‌باشد اما مبنای محاسبه زمان کل آزمون به صورت "تعداد سوالات × ۵۰ ثانیه" می‌باشد و توقف بیش از ۵۰ ثانیه منجر به کسر زمان پاسخگویی به باقیمانده سوالات می‌گردد.

- بازگشت به سوالات قبل در کل برای ۱۰٪ سوالات امکان پذیر می‌باشد.

توضیحات تکمیلی:

با تسريع در پاسخ دهی به یک سوال و ذخیره زمان مازاد، دانشجو می‌تواند زمان ذخیره شده را برای بازگشت به ۱۰٪ سوالات استفاده نماید.

- باید توجه شود که کل زمان آزمون نباید بیش از "تعداد سوالات × ۵۰ ثانیه" در نظر گرفته شود.

سوالات تشریحی:

- برای سوالات تشریحی دانشجو باید بتواند پاسخ سوالات را در سامانه تایپ یا به صورت عکس بارگذاری نماید.
- زمان سوالات تشریحی بر اساس نظر استاد درس و بر مبنای نوع، زمان لازم برای تایپ و بارگذاری پاسخ سوال تنظیم می‌گردد.
- در صورت بروز هر گونه مشکل در روز برگزاری آزمون (قبل، در حین یا پس از آزمون)، موارد در حضور معاون آموزشی دانشکده صورت جلسه و سپس به معاونت آموزشی دانشگاه منعکس می‌گردد.

استانداردهای مورد نظر در خصوص ساختار آزمون‌ها:

- قبل از شروع آزمون امکان دسترسی دانشجو به آزمون مربوطه وجود نداشته باشد.
- ورود دانشجویان به سامانه از طریق نام کاربری و رمز عبور اختصاصی صورت گیرد.
- صفحه آزمون در تاریخ و زمان معین شده باز و در پایان مدت زمان آزمون بسته شود.
- در هر صفحه تنها یک سوال نمایش داده شود.
- ترتیب چیدمان سوالات و نیز چیدمان گزینه‌های هر سوال برای دانشجویان می‌بایست به صورت تصادفی باشد.

- برای ۱۰ درصد از سوالات امکان بازگشت به سؤال قبل وجود داشته باشد.
- در صورت قطع شبکه اینترنت مرتبط با سامانه فرادید، دانشجو باید بتواند از همان مرحله که قطعی رخ داده مجدداً وارد آزمون شود.

ویژگی سوالات آزمون‌های آنلاین:

- نوع سوالات آزمون می‌تواند به صورت چند گزینه‌ای، صحیح/غلط، جور کردنی گستردگی، استدلال بالینی، تشریحی کوتاه پاسخ و تشریحی تحلیلی باشد.
- به منظور افزایش سطح کیفی سوالات و به حداقل رساندن امکان تقلب، اساتید در طراحی سوالات ترجیحاً از سوالات دارای سطح تاکسیونومی متناسب با زمان آزمون استفاده نمایند.
- با توجه به دسترسی دانشجو به بسترها جستجوی اینترنتی، جزوه /کتاب و ... به جای استفاده از سوالات مستقیم حتی الامکان از سوالات تحلیلی استفاده شود.
- در طراحی سوالات تستی از گزینه‌های ارتباطی (مانند گزینه الف و ب، همه گزینه‌ها، هردو، هرسه، هیچ کدام) استفاده نشود.
- سوالات آزمون می‌بایست از حداقل ۳ روز قبل از آزمون به کارشناس مسؤول آموزش تحويل داده شود تا در زمان معین بارگذاری گرددند.

ملاحظات مربوط به اساتید:

- با توجه به تفاوت ماهیت آزمون‌های آنلاین و آزمون‌های حضوری، لازم است که اساتید اطلاعات کافی در زمینه نحوه طراحی سوالات برای آزمون‌های آنلاین داشته باشند.
- اساتید موظف هستند که بلو پرینت (Blue print) سوالات را پیش از آزمون ارائه نمایند.
- به منظور افزایش ضریب اعتبار آزمون، به ازای هر یک جلسه تدریس، حداقل ۳ سؤال تستی می‌بایست توسط استاد/اساتید درس طراحی گردد.

تبصره: توصیه می‌گردد حتی المقدور از برگزاری آزمون‌هایی با تعداد سوالات کم و مدت زمان کمتر از ۱۰ دقیقه اجتناب گردد.

- به منظور نظارت مستقیم استاد بر سوالات بارگذاری شده برای هر استاد در سامانه پروفایلی تعریف می‌شود.

- سوالات پس از طراحی، به کارشناس مسؤول آموزش تحویل داده می‌شود و بارگذاری آن در سامانه ۲۴ ساعت قبل از آزمون خواهد بود.
- در صورت عدم تحویل سوالات توسط استاد (اساتید) درس به کارشناس مسؤول آموزش، آزمون مذکور لغو و مسؤولیت عوایق آن به عهده استاد درس و دانشکده خواهد بود.
- اساتید موظف هستند پس از برگزاری آزمون، بازخورد مناسب را به دانشجویان ارائه نمایند.

ملاحظات مربوط به کارشناسان آزمون:

- کارشناسان آزمون موظفند پس از دریافت سوالات اساتید درس، زمان احتساب آزمون (بر اساس هر سؤال ۵۰ ثانیه برای آزمون های چند گزینه‌ای) و تعداد سوالات مجاز انتخابی جهت بازگشت به عقب (۱۰ درصد کل سوالات) توسط اساتید را با شیوه نامه مطابقت داده و در صورت نیاز به اصلاح زمان، جهت اعمال تغییرات مستقیماً با گروه آموزشی مربوطه و استاد درس هماهنگ نمایند.
- کارشناسان آزمون دانشکده‌ها موظفند شرایط مندرج در بخش "استانداردهای مورد نظر در خصوص ساختار آزمون‌ها" را به طور دقیق برای هر آزمون اعمال نمایند.
- جهت اطمینان از حصول شرایط استاندارد آزمون در هر نوبت، کارشناسان آزمون موظف هستند که به صورت آزمایشی در هر روز، یک آزمون تستی را طراحی و صحت اعمال موارد مورد نظر از جمله تصادفی سازی هم سوالات و هم گزینه‌ها و تعداد سوالات انتخاب شده جهت بازگشت به عقب را تأیید نمایند.
- کارشناسان آزمون، امکان رویت نمره پس از پایان آزمون را برای دانشجو فراهم نمایند.
- کارشناسان آزمون مسؤول پاسخ‌گویی به دانشجویانی هستند که در موعد مقرر موفق به ورود به صفحه آزمون نمی‌شوند.
- زمان دقیق، تعداد و اسمی دانشجویانی که نتوانسته‌اند در بازه زمانی معین وارد درگاه آزمون شوند به همراه دلایل، می‌بایست توسط کارشناسان آزمون ثبت گردد تا در صورت نیاز به استعلام، مستندات مربوط به دانشجو، در دسترس باشد.
- کارشناسان آزمون موظفند اقدام لازم در خصوص اطلاع رسانی از مفاد "شیوه نامه برگزاری آزمون ویژه دانشجویان" را بلافاصله پس از ابلاغ، انجام دهند.
- کارشناسان آزمون موظفند پس از برگزاری آزمون، نسبت به اعلام نمرات آزمون به اساتید درس اقدام نمایند.

- بررسی و اعلام اسامی دانشجویان با IP مشترک به استاد درس و معاون آموزشی دانشکده از وظایف کارشناسان مسؤول آزمون می‌باشد.

ملاحظات مربوط به دانشجویان:

- ورود دانشجویان به سامانه آزمون از طریق نام کاربری و کلمه عبور اختصاصی صورت می‌گیرد.
- دانشجو می‌بایست ۵ دقیقه قبل از شروع آزمون با استفاده از کد کاربری و گذر واژه وارد پنل مربوط به خود شود. دسترسی به سوالات آزمون رأس ساعت مقرر برای دانشجو صورت می‌گیرد.
- صفحه به ورود به آزمون، متناسب با زمان آزمون حداکثر تا ۱۰ دقیقه پس از شروع آزمون بسته خواهد شد.
- بدیهی است در آزمون‌هایی با تعداد سؤال محدود و زمان کمتر از ۱۰ دقیقه، زمان بسته شدن درگاه ورود به آزمون، کمتر از ۱۰ دقیقه و منوط به نظر استاد خواهد بود.
- برنامه زمان بندی شده آزمون‌ها می‌بایست حداقل از ۱۰ روز قبل از برگزاری آزمون‌ها به دانشجویان اطلاع رسانی شود.
- هر گونه تغییر ناگهانی و خارج از برنامه در روز و ساعت آزمون می‌بایست توسط کارشناسان آموزش دانشکده حداکثر ۷۲ ساعت قبل از آزمون به کلیه دانشجویان اطلاع رسانی شود.
- در صورت عدم دسترسی دانشجو به اینترنت یا سایر ملزمومات آزمون آنلاین، می‌بایست از ۱ هفته پیش از آزمون هماهنگی‌های لازم با آموزش دانشکده را انجام داده و با پذیرفتن شرایط بیماری کرونا، به صورت حضوری در سایت دانشکده خود (با ظرفیت محدود خوابگاه) در آزمون شرکت نماید.
- راهنمای شرکت در آزمون آنلاین توسط کار دانشکده به دانشجویان اطلاع رسانی می‌شود.
- کارشناسان کار گروه پشتیبانی فنی هر دانشکده پاسخگوی سوالات و موارد ابهام دانشجویان در زمینه نحوه کار با سامانه و ... می‌باشند.
- به منظور نظارت حین انجام آزمون، آدرس IP دانشجویان توسط کارشناس پشتیبانی فنی/کارشناس آزمون کنترل خواهد شد.

بروز مشکلات احتمالی در حین آزمون:

- در صورت قطع ارتباط دانشجو با سامانه در حین برگزاری آزمون، علت آن توسط مراجع ذیصلاح بررسی و تصمیم گیری لازم در این خصوص با توجه به تعداد موارد و نظر معاون آموزشی دانشگاه، به عهده شورای آموزشی دانشکده میباشد.
- در صورت بروز هر گونه خطای نرم افزاری یا اختلال موردنی در وضعیت اتصال برخط یک دانشجو، دانشجو باید مراتب را فوراً به کارشناس آزمون دانشکده اطلاع رسانی نماید. سپس حداقل تا ۴۸ ساعت پس از برگزاری آزمون، درخواست خود را به همراه مدارک و مستندات به معاون آموزشی دانشکده، ارسال نماید. موارد ارسال شده دارای مستند در شورای آموزشی دانشکده مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تأیید شورای مذکور، آزمون مجدد صرفاً به صورت حضوری و یا به صورت آنلاین تصویری (شفاهی) تنظیم و اجرا خواهد شد.
تبصره: لازم به ذکر است که جزء در موارد خاص و مطرح شده، برگزاری آزمون مجدد بدون احرار شرایط و مکاتبه با معاونت آموزشی دانشگاه به هیچ عنوان قابل قبول نبوده و مصدق تخلف در برگزاری آزمون برای دانشکده مربوطه می باشد.

تعريف زمان شناور:

به منظور به حداقل رساندن مشکلات ناشی از تأخیر کوتاه مدت در اتصال دانشجو به سامانه آزمون‌ها، معادل ۱۰٪ از زمان کل آزمون تا سقف حداقل ۳ دقیقه می‌تواند برای دانشجو (صرفاً افرادی که با تأخیر به سامانه وارد شده‌اند)، در نظر گرفته شود. به عنوان مثال دانشجویی که در آزمون با مدت زمان ۲۰ دقیقه، در مدت زمان مجاز ولی با تأخیر به سامانه وارد شده است، ۲ دقیقه (معادل ۱۰٪ از زمان کل آزمون) وقت شناور در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۱: باید توجه شود که زمان شناور برای آزمون‌هایی با مدت زمان کل ۳۰ دقیقه یا بیشتر، حداقل ۳ دقیقه می‌باشد و اختصاص زمان بیش از این مقدار به هیچ عنوان مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۲: تعريف زمان شناور از سوی کارشناسان آزمون برای دانشجویانی که رأس ساعت مقرر وارد درگاه آزمون شده‌اند، به هیچ عنوان مجاز نمی‌باشد.

غیبت در آزمون پایان ترم:

- در صورت غیبت غیر موجه در آزمون پایان ترم طبق آیین نامه آموزشی نمره صفر برای دانشجو لحاظ میگردد.
- تبصره: بر اساس مقررات آموزشی مصوب، در صورت غیبت دانشجو در آزمون پایان ترم، علی رغم کسب نمره از ارزشیابی های تکوینی در طول ترم، دانشجو در درس مذکور مردود می گردد.
- در صورت غیبت دانشجو در آزمون آنلاین به دلیل بیماری (به غیر از ابتلاء به بیماری کرونا) پس از تأیید کمیسیون پزشکی، درس مذکور مشمول حذف پزشکی می گردد.
- در صورت غیبت دانشجو در آزمون آنلاین صرفاً به دلیل ابتلاء به بیماری کرونا پس از ارسال مستندات موارد در شورای آموزشی دانشکده مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تأیید مستندات، آزمون مجدد صرفاً به صورت حضوری و یا به صورت آنلاین تصویری (شفاهی) تنظیم و اجرا خواهد شد.

نظارت بر آزمون:

- دانشجویان حین برگزاری آزمون توسط واحد پشتیبانی فنی دانشکده ها قابل مشاهده می باشد.
  - در صورت اعلام IP مشترک توسط دانشجویان از سوی کارشناسان فنی و اثبات تخلف، این مسئله به منزله تقلب در آزمون شناخته می شود و پس از بررسی در شورای آموزشی دانشکده تصمیم گیری صورت می گیرد.
- تبصره: لازم به ذکر است که مقررات IP مشترک در خصوص کلیه دانشجویان یکسان بوده و شامل استثناء نمی باشد. لذا داشتن هر گونه رابطه خویشاوندی مانند خواهر، برادر، همسر و سایر موارد تغییری در مقررات آموزشی مربوط به IP مشترک ایجاد نمی کند.

آزمون دانشجویان تحصیلات تكميلي:

امتحانات دانشجویان تحصیلات تكميلي به صورت آنلاین و با صلاحديد گروه آموزشی مربوطه بر اساس شيوه نامه فوق برگزار می گردد.

ارزشیابی‌های تکوینی:

با توجه به اهمیت ارزشیابی دانشجویان در طول ترم، به صلاح‌حدید استاد (اساتید درس) و گروه آموزشی مربوطه، سهمی از نمرات نهایی دانشجو به ارزشیابی‌های تکوینی پیش از آزمون پایانی اختصاص می‌یابد. حضور دانشجو در سامانه نوید، انجام تکالیف یا آزمون‌های تکوینی، حضور فعال در تالارهای گفتگو، پرسش و پاسخ و ... بر اساس نظر استاد یا اساتید درس، می‌توانند از جمله موارد دخیل در تخصیص نمره ارزشیابی تکوینی دانشجو قلمداد شوند.

- نمره رؤیت شده توسط دانشجو، صرفاً بیانگر تعداد پاسخ صحیح به سوالات آزمون بوده و به منزله نمره قطعی آزمون نمی‌باشد و با نظر استاد یا اساتید درس، سایر مؤلفه‌ها از جمله حضور و غیاب، تکالیف محوله و ارزشیابی‌های تکوینی در طول نیمسال تحصیلی در نمره نهایی دانشجو می‌تواند مؤثر باشد.

